

RANGOS SUTARTIES BENROJI DALIS

1. SUTARTIES SĄVOKOS

Asmenys

- 1.1. **Rangovas** – asmuo ar asmenų grupė, nurodyti šios Sutarties Specialiosiose sąlygose, atliekantis (-i) Sutartyje nurodytus Darbus Užsakovui;
- 1.2. **Užsakovas** – Sutarties SD nurodytas juridinis asmuo, perkantis Sutarties SD nurodytus Darbus iš Rangovo;
- 1.3. **Šalis** – Rangovas arba Užsakovas.
- 1.4. **Trečioji šalis** – bet kuris kitas fizinis arba juridinis asmuo (pagal kontekstą).

Bendrosios sąvokos

- 1.5. **Pirkimas** – Užsakovo organizuotas pirkimas, siekiant sudaryti Rangos sutartį;
- 1.6. **Darbai** – Sutarties SD 1 skyriuje nurodyti Darbai, kuriuos Rangovas įsipareigoja atlikti savo rizika bei perduoti atliktų Darbų rezultatą Užsakovui šioje Sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka;
- 1.7. **Darbų kaina** – šios Sutarties SD 2 skyriuje nurodyta suma, kuri negali būti viršyta Sutarties galiojimo laikotarpiu (išskyrus atvejus, kai numatomas Darbų kainos perskaičiavimas), Užsakovui mokant Rangovui už atliekamus Darbus pagal Darbų įkainius (jei nurodyti), įskaitant visas išlaidas ir mokesčius.
- 1.8. **Darbų įkainiai** – šios Sutarties SD 2 skyriuje nurodyti įkainiai (jei nurodyti), pagal kuriuos Užsakovas moka Rangovui už atliekamus Darbus, įskaitant visas išlaidas ir mokesčius.

Dokumentai

- 1.9. **Sutartis** – ši Sutartis, susidedanti iš Sutarties BD 2.2 punkte išvardintų dokumentų.
- 1.10. **Sutarties BD** – šis dokumentas.
- 1.11. **Sutarties SD** – Sutarties specialioji dalis, kurioje aptariamas Sutarties objektas, Darbų apimtis ir kaina bei įkainiai (jei taikomi), Darbų atlikimo terminai bei kitos Šalių sutartos sąlygos.
- 1.12. **Techninės sąlygos** – dokumentas (techninė specifikacija ir pan), kuriame nustatyti reikalavimai Darbams.
- 1.13. **Pirkimo sąlygos** – Užsakovo Pirkimo procedūrų metu pateiktų dokumentų visuma, kuriais vadovaujantis Rangovas pateikė pasiūlymą;
- 1.14. **Pasiūlymas** – Užsakovui vykdant Pirkimo procedūras, Rangovo pateiktų dokumentų visuma Darbams pagal šią Sutartį atlikti;
- 1.15. **Kvietimas sudaryti sutartį** – Užsakovo Rangovui pateiktas pranešimas, kuriuo Rangovas informuojamas apie pasibaigusį Sutarties sudarymo atidėjimo terminą ar (ir) Sutarties sudarymą;
- 1.16. **Teisės aktai** – reiškia Lietuvos Respublikos teisės aktus ir tarptautines sutartis ir, Europos Sąjungos teisės aktus ar bet kokios trečiosios šalies viešosios valdžios individualaus ar norminio pobūdžio potvarkius, kurie, nepriklausomai nuo jų teisinės galios ir (arba) jurisdikcijos, saisto bet kurią Šalį ir (arba) turi įtakos šios Sutarties vykdymui.

Datos ir terminai

- 1.17. **Diena** – jei šios Sutarties dokumentai nenustato kitaip, ši sąvoka reiškia kalendorinę dieną.
- 1.18. **Darbo diena** – jei šios Sutarties dokumentai nenustato kitaip, ši sąvoka reiškia darbo dieną Lietuvos Respublikoje.
- 1.19. **Metai** – jei šios Sutarties dokumentai nenustato kitaip, ši sąvoka reiškia 365 dienų laikotarpį.
- 1.20. **Sutarties sudarymo diena** – Kvietimo sudaryti Sutartį pateikimo Rangovui diena arba kita Kvietime sudaryti Sutartį nurodyta diena.

2. SUTARTIES ĮSIGALIOJIMAS, STRUKTŪRA IR AIŠKINIMAS

- 2.1. Atsižvelgiant į Rangovo raštu pateiktą sutikimą su šios Sutarties sąlygomis, Sutarties sudarymo bei įsigalioja data yra Sutarties sudarymo data, jei nenurodyta kitaip Sutarties SD 7 skyriuje. Sutartis galioja iki dienos ar įvykio, kuris yra nurodytas SD 7 skyriuje.

- 2.2. Ši Sutartis yra vientisas ir nedalomas dokumentas, kurią sudaro toliau išvardinti dokumentai. Sutarties aiškinimo ir taikymo tikslais nustatoma tokia Sutarties dokumentų pirmenybės tvarka:
- 2.2.1. Sutarties SD (su priedais, jei jie pridedami);
- 2.2.2. Techninės sąlygos (su priedais, jei jie pridedami);
- 2.2.3. Sutarties BD;
- 2.3. Jei Sutarties dokumentuose yra neaiškumų, neatitikimų ar prieštaravimų, taisyklės, nustatytos aukštesnės galios Sutarties dokumente, visuomet yra laikomos pakeičiančiomis žemesnės galios Sutarties dokumente nustatytas analogiškas taisykles nuo Sutarties sudarymo dienos.
- 2.4. Sutartis yra sudaryta, ji turi būti aiškinama ir taikoma pagal Lietuvos Respublikos teisę.
- 2.5. Jei Sutarties dokumentai nenustato kitaip, Sutarties tekstas turi būti suprantamas taikant šias pagrindines aiškinimo taisykles:
- 2.5.1. Žodžiai, žymintys konkrečią asmens lytį, reiškia bet kurią lytį;
- 2.5.2. Žodžiai, žymintys vienaskaitą reiškia ir daugiskaitą, žodžiai, žymintys daugiskaitą reiškia ir vienaskaitą;
- 2.5.3. Žodžiai „susitarti“, „susitarė“, „susitarimas“ visuomet reiškia, kad atitinkamas susitarimas Šalių turi būti įformintas raštu;
- 2.5.4. „raštu“ reiškia visas šios Sutarties dokumentuose nustatytas taisykles, taip pat bet kurios Šalies sudarytus popierinius ir (arba) elektroninius dokumentus, bei bet kokius Sutartyje nurodytomis komunikacijos priemonėmis kitai Šaliai pateiktus pranešimus.
- 2.6. Visos šioje Sutartyje vartojamos sąvokos ir terminai turi bendrinę reikšmę arba artimiausią Sutarties pobūdžiui specialiąją reikšmę, jei Sutartyje nėra nustatyta ir paaiškinta kitokia jų reikšmė.

3. ŠALIŲ PATVIRTINIMAI IR GARANTIJOS

- 3.1. Kiekviena iš Šalių pareiškia ir garantuoja kitai Šaliai, kad:
- 3.1.1. Šalis yra tinkamai įsteigta ir teisėtai veikia pagal buveinės valstybės teisės aktų reikalavimus;
- 3.1.2. Šalis atliko visus teisinius veiksmus, būtinus, kad Sutartis būtų tinkamai sudaryta ir galiotų;
- 3.1.3. sudarydama Sutartį, Šalis neviršija savo kompetencijos ir nepažeidžia ją saistančių teisės aktų, taisyklių, statutų, teismo sprendimų, įstatų, nuostatų, potvarkių, įsipareigojimų ir susitarimų;
- 3.1.4. Šalies atstovai, pasirašę šią Sutartį, yra Šalies tinkamai įgalioti ją pasirašyti;
- 3.1.5. Šaliai nėra žinoma apie jokių būsimus teisinės aplinkos pasikeitimus, kurie gali turėti įtakos Šalies įsipareigojimų pagal šią Sutartį vykdymui;
- 3.1.6. Sutartis yra Šaliai galiojantis, teisinis ir ją saistantis įsipareigojimas, kurio vykdymo galima pareikalauti pagal Sutarties sąlygas.
- 3.1.7. Sutarties sudarymo dieną Šalims šios Sutarties sąlygos yra aiškios ir vykdytinos.
- 3.2. Rangovas patvirtina, kad:
- 3.2.1. nedalyvauja Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnyje nurodytuose draudžiamuose susitarimuose ir susitarimuose, pažeidžiančiuose Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nurodytus principus;
- 3.2.2. turi visus teisės aktais numatytus leidimus, licencijas, darbuotojus, organizacines ir technines priemones, reikalingas darbams atlikti;
- 3.2.3. į Pasiūlymo kainą įskaičiavo visas išlaidas, būtinas Darbų pagal šią Sutartį atlikimui (įskaitant PVM sąskaitų teikimą naudojantis elektronine paslauga „E. sąskaita“ (*elektroninės paslaugos „E. sąskaita“ svetainė pasiekama adresu www.esaskaita.eu*)), bei prisiima riziką dėl to, kad ne nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios Rangovo išlaidos ir (arba) Rangovui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis;
- 3.2.4. yra susipažinęs arba įsipareigoja susipažinti su visais Užsakovo vidaus teisės aktais, reikšmingais tinkamam Rangovo įsipareigojimų vykdymui, ir įsipareigoja tinkamai juos vykdyti.
- 3.3. Užsakovas patvirtina, kad:
- 3.3.1. įvykdė šiai Sutarčiai sudaryti būtinas pirkimų procedūras;
- 3.3.2. priims pagal šios Sutarties nuostatas kokybiškai atliktus Darbus ir už tokius Darbus atsiskaitys.
- 3.4. Tiek ši Sutarties BD, tiek Sutarties SD yra sudaryta, remiantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo nuostatomis. Esant situacijai, kuomet Sutarties BD ir (ar) Sutarties SD neatitinka Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų

vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatyme išdėstytų reikalavimų, taikomos Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo normos. Šalys konstatuoja ir patvirtina, jog šios Sutarties nuostatos Pirkimo sąlygų nuostatomis neprieštarauja.

4. SUTARTIES DALYKAS

- 4.1. Šios Sutarties dalykas yra Darbai, nurodyti Sutarties SD 1 skyriuje ir aprašyti Techninėse specifikacijose (jei pridedama).
- 4.2. Pagal šią Sutartį Darbai atliekami išskirtinai Užsakovo naudai ir jo interesais.

5. DARBŲ APIMTIS IR KAINA

- 5.1. Sutarties SD 2 skyriuje apibrėžiama atliekamų Darbų apimtis.
- 5.2. Darbų kaina ir informacija apie Darbų įkainius (jei taikoma) pateikiama Sutarties SD 2 skyriuje.
- 5.3. Rangovas į Darbų kainą yra įskaičiavęs visas Rangovo išlaidas, susijusias su Sutartyje numatytų įsipareigojimų vykdymu, visus mokesčius, įskaitant PVM bei PVM sąskaitos teikimo mokestį naudojantis elektronine paslauga „E. Sąskaita“, bet neapsiribojant:
 - 5.3.1. išlaidas, susijusias su Sutartyje numatytų įsipareigojimų vykdymu;
 - 5.3.2. apsirūpinimo įrankiais, reikalingais Darbams atlikti, išlaidas (jei taikoma);
 - 5.3.3. visas su dokumentų, numatytų Techninėse specifikacijose, rengimu, derinimu ir pateikimu susijusias išlaidas;
 - 5.3.4. įsisteigimo Lietuvos Respublikoje išlaidas (jei tai reikalinga Darbų atlikimui užtikrinti), arba su laisvo prekių ir (ar) paslaugų (teikiamų kartu su Darbais) judėjimo teisės įgyvendinimu susijusias išlaidas (teisės pripažinimo dokumentų, patvirtinimų gavimo iš kompetentingų Lietuvos Respublikos institucijų ir (arba) profesinių bendrijų išlaidas ir kita);
 - 5.3.5. šios Sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, įskaitant išlaidas, susijusias su priverstiniu Sutarties vykdymu;
 - 5.3.6. visų medžiagų, kurias numato naudoti atliekant Darbus (jeigu Darbai bus atliekami iš Rangovo medžiagų), išlaidas, transportavimo išlaidas, Rangovo darbuotojų aprūpinimo tinkama įranga bei įrankiais, reikalingais tinkamam Darbų atlikimui;
 - 5.3.7. kitas su tinkamu Darbų atlikimu susijusias išlaidas.
- 5.4. PVM bus apskaičiuojamas ir sumokamas prievolės apskaičiuoti PVM atsiradimo metu galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Pasikeitus Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose numatytam PVM tarifui, Sutartyje numatyta Darbų kaina (neįskaitant PVM) nesikeičia, o bendra Darbų kaina yra perskaičiuojama atitinkamai pasikeitusio PVM tarifo dydžiui. PVM pasikeitimo rizika priskiriama Užsakovui.
- 5.5. Už Darbus, kuriuos Rangovas atlieka be Užsakovo rašytinio sutikimo, Užsakovas Rangovui neapmoka.

6. DARBŲ KOKYBĖ

- 6.1. Atliekamų Darbų kokybei bei Rangovo personalui keliami kvalifikaciniai reikalavimai apibrėžiami Sutarties SD 3 skyriuje, Techninėse specifikacijose bei Pasiūlyme. Rangovas, atlikdamas Darbus, turi laikytis įstatymų ir kitų norminių teisės aktų reikalavimų.
- 6.2. Rangovas privalo užtikrinti, kad lygiavertė jo ir (arba) jo personalo kvalifikacija būtų užtikrinama visą Sutarties galiojimo laikotarpį.
- 6.3. Rangovas, Užsakovui pareikalavus, per Užsakovo nustatytą terminą privalo pateikti Užsakovui pakankamus įrodymus, jog jis turi visus pagal teisės aktų reikalavimus būtinus Darbų atlikimui Lietuvos Respublikoje leidimus, atestatus, licencijas ir (arba) kitus teisės aktų nustatytus dokumentus.
- 6.4. Rangovas garantuoja, jog Darbų rezultato perdavimo - priėmimo akto (-ų) pasirašymo metu Darbų rezultatas atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus, jis yra be trūkumų, kurie panaikintų arba sumažintų Darbų rezultato vertę arba tinkamumą įprastam panaudojimui;
- 6.5. Rangovas atliktiems Darbams suteikia žemiau nurodytų terminų garantijas, kurios negali būti trumpesnės už nurodytas Lietuvos Respublikos Statybos įstatyme ir kurių terminas pradedamas skaičiuoti nuo galutinio atliktų Darbų perdavimo-priėmimo akto pasirašymo tarp Šalių dienos. Tuo atveju, jei įstatymai nustato ilgesnius garantinius terminus, taikomi įstatymo nustatyti garantiniai terminai. Rangovas suteikia šias garantijas:

- 6.5.1. Garantija atliktiems Statinio darbams – 5 metai;
- 6.5.2. Garantija paslėptiems statinio elementams – 10 metų;
- 6.5.3. Rangovo pateikiamoms medžiagoms – 2 metai;
- 6.5.4. Garantija atliekamiems montavimo/įrengimo darbams – 3 metai;
- 6.5.5. Garantija atliekamiems įrenginių automatikos/ režimų derinimo/ programavimo darbams – 3 metai.
- 6.6. Garantinis terminas stabdomas tokiam laikotarpiui, kiek Užsakovas negalėjo Darbų rezultato ar jo dalies naudoti dėl nustatytų trūkumų, už kuriuos atsako Rangovas.
- 6.7. Užsakovas apie pastebėtus per garantinį terminą Darbų trūkumus raštu informuoja apie tai Rangovą.
- 6.8. Rangovas per Sutarties SD 3 skyriuje nustatytą terminą nuo Užsakovo pranešimo apie trūkumų nustatymą išsiuntimo dienos privalo savo jėgomis ir lėšomis pašalinti trūkumus, kurie atsirado ne dėl Užsakovo kaltės/ ne dėl trečiųjų asmenų kaltės (išskyrus Užsakovo samdomus subrangovus)/ ne dėl *force majeure* aplinkybių.
- 6.9. Rangovui per Sutarties SD 3 skyriuje nustatytą terminą nepašalinus nustatytų trūkumų, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui Sutarties SD 3 skyriuje nustatyto procento dydžio delspinigius ir (ar) baudą bei atlygina Užsakovo dėl to patirtus tiesioginius nuostolius tiek, kiek jų nepadengia delspinigiai. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, delspinigiai ir (ar) bauda įskaitomi į nuostolių atlyginimą.
- 6.10. Rangovas yra atsakingas už visus Darbų rezultato trūkumus nepriklausomai nuo to ar jie buvo nurodyti Darbų perdavimo-priėmimo akte ar ne (t.y. tiek už akivaizdžius, tiek už paslėptus trūkumus).
- 6.11. Jei dėl Rangovo netinkamai atliktų Darbų sugadinamas Užsakovo turimas turtas, neigiamai paveikiamos Užsakovo sistemos, įrenginiai, statiniai ar pablogėja jų veikimas, Rangovas atlygina Užsakovo išlaidas, susijusias su atsiradusių neigiamų pasekmių šalinimu, ir dėl to Užsakovo patirtus tiesioginius ir netiesioginius nuostolius. Užsakovo neginčijami ir papildomai nebeįrodinėtini bei šia Sutartimi Šalių pripažinti netiesioginiai nuostoliai, kuriuos Rangovas privalo atlyginti Užsakovui ne vėliau kaip per Užsakovo nurodytą terminą, pervedami į Užsakovo banko sąskaitą, nurodytą Sutarties SD dalyje „Sutarties Šalys“.

7. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

7.1. Užsakovas įsipareigoja:

- 7.1.1. tinkamai ir sąžiningai vykdyti Sutartį;
- 7.1.2. Sutarties vykdymo metu bendradarbiauti su Rangovu, teikiant Sutarties vykdymui pagrįstai reikalingą informaciją, kurios pateikimo būtinybė iškilo Sutarties vykdymo metu;
- 7.1.3. Rangovui tinkamai įvykdžius visus sutartinius įsipareigojimus, priimti iš Rangovo atliktus Darbus ir laiku už juos atsiskaityti;
- 7.1.4. Rangovui tinkamai įvykdžius visus sutartinius įsipareigojimus, sumokėti Rangovui už Sutartyje nustatytą tvarką ir terminais atliktus Darbus pagal Sutarties SD 2 skyriuje nustatytą kainą ir įkainius (jei nurodyti), jei PVM sąskaita pateikta naudojantis elektronine paslauga „E. sąskaita“;
- 7.1.5. Sutarties vykdymo metu sudaryti Rangovui galimybę patekti į Užsakovo teritoriją (objektą, kuriame atliekami Darbai);
- 7.1.6. suteikti reikiamus įgaliojimus Rangovui veikti Užsakovo vardu (jei tokie įgaliojimai yra reikalingi);
- 7.1.7. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, kurie yra nustatyti Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

7.2. Rangovas įsipareigoja:

- 7.2.1. Tinkamai ir sąžiningai vykdyti Sutartį;
- 7.2.2. Sutartyje nustatytu laiku atlikti ir perduoti Užsakovui užbaigtus visus Sutartyje nurodytus Darbus ir ištaisyti trūkumus, nustatytus per garantinį terminą ir (ar) Darbų perdavimo - priėmimo metu;
- 7.2.3. užtikrinti naudojamų medžiagų ir įrenginių gamintojų reikalavimų ir Sutartyje nurodytų reikalavimų bei teisės aktų, reglamentuojančių vykdomų Darbų atlikimą, reikalavimų laikymąsi. Darbai, atlikti nesilaikant šių reikalavimų, nepriimami. Defektai (trūkumai), atsiradę dėl Rangovo kaltės, turės būti pašalinti per Užsakovo nustatytą terminą;
- 7.2.4. suderinus galutinį Darbų vykdymo projektą su Užsakovu (jei toks rengiamas), keisti jį tik gavus Užsakovo raštišką sutikimą;
- 7.2.5. prieš pradėdamas Darbus, pasirašyti tarpusavio saugaus darbo atsakomybės ribų aktą ir, atliekant Darbus, laikytis saugos darbe, sveikatos, civilinės saugos, technologinių, aplinkos apsaugos (žemės, oro, vandens, gruntinių vandenų ir kt.), sanitarijos, gaisrinės saugos, techninių ir kitų reikalavimų bei susijusių

Užsakovo nurodymų, nepažeisti trečiųjų asmenų interesų ir užtikrinti, kad šiame papunktyje nurodytų reikalavimų laikytųsi Rangovo bei Darbams atlikti Rangovo pasitelktų trečiųjų asmenų (subrangovų) darbuotojai. Už šiame punkte nurodytų reikalavimų nesilaikymo kilusias pasekmes visais atvejais atsako Rangovas;

7.2.6. instrukuoti Darbus atliksiančius darbuotojus saugos darbe bei kitais Sutarties BD 7.2.5 punkte nurodytais klausimais, o taip pat užtikrinti jų tinkamą parengimą bei atestavimą pagal specializuotas mokymų programas, jei tas yra reikalinga pagal atliekamų Darbų specifiką. Darbus atliksiantys darbuotojai privalo būti aprūpinti darbo rūbais ir kitomis asmeninėmis darbuotojų saugos ir sveikatos priemonėmis ir Rangovas privalo užtikrinti, kad šios priemonės būtų naudojamos atliekant Darbus;

7.2.7. priimti kartu su Darbais tiekiamų prekių žuvimo ar sugedimo riziką iki Darbų rezultato perdavimo - priėmimo akto pasirašymo momento;

7.2.8. pateikti visus dokumentus, numatytus Techninėse sąlygose, bei konsultuoti Užsakovą kitais, su Rangovo sutartiniais įsipareigojimais susijusiais, klausimais;

7.2.9. nedelsiant informuoti Užsakovą apie įvykusius nelaimingus atsitikimus ar avarijas;

7.2.10. organizuoti ir apskaityti nelaimingų atsitikimų ir avarių tyrimus;

7.2.11. baigus Darbus, sutvarkyti darbo vietą ir aplinką;

7.2.12. atliekant Darbus, savo jėgomis darbo dienos pabaigoje pašalinti susidariusias šiukšles ir pan. Nuolatos užtikrinti tvarką Darbo vietoje;

7.2.13. vykdant Darbus, užtikrinti saugos darbe, gaisrinės saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų laikymąsi bei darbo higienines sąlygas;

7.2.14. užtikrinti iš Užsakovo Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą ir apsaugą. Pasibaigus sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminui, Užsakovui paprašius raštu, grąžinti visus iš Užsakovo gautus, Sutarčiai vykdyti reikalingus dokumentus;

7.2.15. nepradėti atlikti darbų veikiančiuose elektros įrenginiuose, nepasirašius su Užsakovu tarpusavio atsakomybės ribų akto ir negavus iš Užsakovo raštiško leidimo;

7.2.16. planuojamų bei atliekamų darbų koordinavimui paskirti saugos darbe koordinatorių bei apie tai informuoti Užsakovą;

7.2.17. saugoti atliktų Darbų rezultatą nuo sugadinimo ir vagystės ar kitų neigiamų veiksmų, taip pat nuo meteorologinių sąlygų daromos žalos iki atlikti Darbai bus perduoti Užsakovui. Visais atvejais Rangovo atliktų Darbų rezultatas tampa Užsakovo nuosavybe, o jų atsitiktinio sugedimo rizika pereina Užsakovui nuo galutinio Darbų rezultato priėmimo – perdavimo akto pasirašymo momento;

7.2.18. atlyginti visus Užsakovo nuostolius, atsiradusius dėl netinkamos kokybės Darbų atlikimo, susijusius su defektų šalinimu ir (ar) termino praleidimu;

7.2.19. užtikrinti, kad iki galutinio Darbų rezultato perdavimo Užsakovui, iš Darbų atlikimo vietos būtų pašalinta visa Rangovui priklausanti ir Darbams atlikti naudota įranga, likusios atliekos, nepanaudotos medžiagos, o Darbų vieta būtų tvarkinga ir išvalyta;

7.2.20. Užsakovo prašymu teikti jam išsamias ataskaitas apie Darbų atlikimo eigą (įskaitant, bet neapsiribojant, išsamius pranešimus apie esamą Darbų stadiją, numatomus Darbų užbaigimo terminus, aplinkybes, galinčias įtakoti Darbų ar jų dalies užbaigimo terminus ir kt.);

7.2.21. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, kurie numatyti Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

7.3. Rangovas patvirtina, kad Darbus atliks darbuotojai, turintys tinkamą Darbams atlikti kvalifikaciją, t.y. turintys valstybės institucijų išduotus dokumentus, suteikiančius teisę atlikti Darbus pagal išduotus sertifikatus, patvirtinančius, kad darbuotojai yra apmokyti dirbti su Darbams naudojama gamintojo įranga.

7.4. Sutarties vykdymui Rangovas neturi teisės sudaryti darbo, rangos ar kitokių sutarčių su Užsakovo darbuotojais, taip pat bet kokiais kitais pagrindais pasitelkti Užsakovo darbuotojų Sutarties vykdymui, jei tai nėra raštu suderinta su Užsakovu. Šio punkto pažeidimas laikomas esminiu Sutarties pažeidimu ir Užsakovas turi teisę Sutartyje nustatyta tvarka vienašališkai nutraukti šią Sutartį prieš terminą.

7.5. Užsakovo atsakingi asmenys ir (ar) kiti asmenys, vykdantys Darbų techninę priežiūrą ir kontrolę, turi teisę sustabdyti Darbų vykdymą, jeigu nustato Sutarties BD 7.6 punkte nurodytus pažeidimus.

7.6. Darbų vykdymas gali būti stabdomas šiais atvejais:

7.6.1. Darbus vykdo Rangovo darbuotojai, neturintys leidimo dirbti Užsakovo įrenginiuose;

7.6.2. Rangovo darbuotojai dirba Užsakovo įrenginiuose nepasirašius tarpusavio saugos darbe atsakomybės ribų akto;

- 7.6.3. Rangovo darbuotojai neturi būtinos kvalifikacijos, reikalingos Sutartyje numatytiems Darbams atlikti;
- 7.6.4. darbo vietoje nėra Rangovo paskirtų atsakingų asmenų už darbuotojų saugą;
- 7.6.5. darbai veikiančiuose elektros įrenginiuose vykdomi negavus leidimo iš Užsakovo budinčio dispečerio;
- 7.6.6. neįvykdytos techninės priemonės arba jų nepakanka darbuotojų saugai užtikrinti;
- 7.6.7. Rangovo darbuotojai neturi asmeninių apsaugos priemonių, apsaugos nuo elektros priemonių, neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės reikalingos Sutartyje numatytiems Darbams saugiai atlikti;
- 7.6.8. Rangovo darbuotojas, esantis Užsakovo objektuose, yra neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių ar toksinių medžiagų;
- 7.6.9. dėl kitų darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos reikalavimų pažeidimų, jeigu jie kelia grėsmę žmonių sveikatai ir gyvybei;
- 7.6.10. Darbai vykdomi nesilaikant Statinio techninio projekto ir (ar) darbo projekto reikalavimų;
- 7.6.11. Vykdomų Darbų kokybė neatitinka Sutartyje nustatytų reikalavimų.
- 7.7. Sustabdžius Darbų vykdymą dėl Sutarties 7.6 punkte nurodytų pažeidimų, terminai, numatyti Sutarties SD 5 skyriuje, jokiais atvejais negali būti pratęsti. Darbai gali būti sustabdyti ne ilgesniam laikui, negu tęsiasi minėti Rangovo pažeidimai.
- 7.8. Sustabdžius Darbų vykdymą dėl Sutarties 7.6 punkte nurodytų pažeidimų, apie tai informuojamas Rangovo darbų vadovas, kuris nedelsiant turi atvykti į objektą. Rangovui surašomas įpareigojimas pašalinti nustatytus pažeidimus.
- 7.9. Pašalinus pažeidimus, Rangovas raštu (faksu ar elektroniniu paštu) informuoja Užsakovo darbuotoją, parašiusį įpareigojimą.
- 7.10. Nustačius Sutarties 7.6 punkte nurodytų reikalavimų pažeidimą, Rangovas Užsakovui moka 300 EUR (trijų šimtų eurų) dydžio baudą už kiekvieną nustatytą atvejį, kai buvo sustabdyti Darbai, o tuo atveju, jei buvo nustatytas Sutarties 7.6.8 punkte nurodytas pažeidimas - Rangovas Užsakovui moka 3 000 EUR (trijų tūkstančių eurų) dydžio baudą už kiekvieną nustatytą atvejį.
- 7.11. Pasirašydamas šią Sutartį Rangovas suteikia Užsakovui teisę iš Rangovo gautus Darbų rezultatus naudoti savo nuožiūra, perduoti tretiesiems asmenims, taip pat skelbti Darbų rezultato duomenis be atskiro Rangovo sutikimo.
- 7.12. Pasirašydamas šią Sutartį Rangovas patvirtina, kad susipažino su Užsakovo patvirtintomis tvarkomis, nurodytomis Sutarties SD 3 skyriuje. Su minėtomis tvarkomis Rangovas privalo supažindinti ir subrangovus.
- 7.13. Rangovas patvirtina, kad Užsakovui ar jo paskirtam asmeniui atliekant bet kokius Darbus, susijusius su Darbų rezultatu, nėra reikalingi jokie Rangovo ar bet kurio kito asmens papildomi sutikimai, leidimai ir kiti dokumentai, o šiame punkte nurodytų veiksmų atlikimas nepanaikina Sutarties BD 6.5 punkte nurodytos garantijos.
- 7.14. Užsakovas gali teikti pastabas, susijusias su Rangovo atliekamais Darbais ir jų kokybe, į kurias Rangovas privalo atsižvelgti.
- 7.15. Kiti Užsakovo ir Rangovo įsipareigojimai, teisės ir pareigos, apibrėžiami galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Sutarties SD (jei apibrėžiami).

8. PROJEKTAVIMAS

- 8.1. Šiame skyriuje išdėstyti reikalavimai taikomi tuo atveju, jei pagal Sutartį atliekami Darbai apima ir projektavimo darbus / paslaugas.
- 8.2. Bet koku atveju, visi Sutartyje išdėstyti reikalavimai Darbams yra taikomi ir projektavimo darbams / paslaugoms, išskyrus specifinius rangos darbams taikomus reikalavimus, kurie pagal savo prasmę ir protingumo kriterijų negali būti taikomi projektavimo darbams / paslaugoms.
- 8.3. **Rangovas įsipareigoja:**
- 8.3.1. atlikti Sutartyje nurodytus projektavimo darbus / paslaugas, parengti techninius dokumentus, statinio techninį (jei jį reikalaujam parengti pagal Sutarties reikalavimus) ir darbo projektus (toliau tekste - Projektas) ir perduoti jį Užsakovui;
- 8.3.2. parengti Projektą pagal Techninių sąlygų, galiojančių normatyvinių statybos techninių, statybos specialiųjų dokumentų ir kitų normatyvinių dokumentų, reglamentuojančių perkamų Darbų projektavimo ir statybos reikalavimus;
- 8.3.3. suderinti parengtą Projektą normatyvinių statybos dokumentų nustatyta tvarka su Užsakovu, o įstatymų numatytais atvejais – su atitinkamomis valstybės ar savivaldybės institucijomis, arba, jei taip nurodyta Sutarties SD 3 skyriuje, atlikti jo ekspertizę;

8.3.4. nuolat informuoti Užsakovą apie projektavimo darbų / paslaugų atlikimo eigą;

8.4. Rangovas garantuoja, kad projektavimo darbų / paslaugų rezultato perdavimo - priėmimo metu pateiktas Projektas bus kokybiškas, Projektas ir jo sprendiniai atitiks Sutartyje ir teisės aktuose išdėstytus reikalavimus.

9. RANGOVO TEISĖ PASITELKTI TREČIUOSIUS ASMENIS (SUBRANGA), JUNG TINĖ VEIKLA

9.1. Bet kokie fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriuos Rangovas pasitelkia šios Sutarties vykdymui, neatsižvelgiant į tai, kokie teisiniai ryšiai sieja šiuos asmenis su Rangovu, yra laikomi Rangovo agentais. Šių asmenų veiksmai vykdant Sutartį Rangovui sukelia tokias pačias pasekmes, kaip jo paties veiksmai.

9.2. Rangovas Sutarčiai vykdyti turi pasitelkti tik tuos Subrangovus, kurie numatyti Rangovo Pasiūlyme ir Sutarties SD 4 skyriuje. Rangovas neturi teisės pasitelkti Subrangovų, jei savo Pasiūlyme nenurodė, kad ketina tai padaryti. Jeigu Rangovas šioje Sutartyje numatytiems Darbams atlikti nori samdyti kitą, nei nurodyta Pasiūlyme, Subrangovą, jis privalo prieš tai Užsakovui įrodyti jų patikimumą ir gebėjimą vykdyti paskirtas funkcijas, gauti raštišką Užsakovo sutikimą dėl pasirinkto Subrangovo bei pateikti Subrangovo dokumentus, pagrindžiančius atitikimą Pirkimo sąlygose nustatytiems reikalavimams (jei Subrangovams buvo taikomi kvalifikaciniai reikalavimai). Už Subrangovo atliekamų Darbų kokybę Užsakovui atsako Rangovas. Rangovas visada bus atsakingas už Sutarties vykdymą, įskaitant Rangovo perduodamos vykdyti Sutarties dalies kokybę ir padarytą žalą. Jei Rangovas pasamdo Subrangovą be Užsakovo raštiško sutikimo, Rangovas privalo Užsakovui sumokėti 5 (penkių) procentų nuo bendros Sutarties kainos dydžio baudą.

9.3. Subranga nesukuria sutartinių santykių tarp Užsakovo ir Subrangovo. Rangovas atsako už savo Subrangovų veiksmus ar neveikimą. Užsakovo sutikimas, kad sutartiniams įsipareigojimams vykdyti būtų pasitelkiamas Subrangovas, neatleidžia Rangovo nuo jokių jo įsipareigojimų pagal Sutartį. Atsižvelgiant į tai, visame Sutarties tekste, Rangovo darbuotojai reiškia ir Subrangovo darbuotojus.

9.4. Atsiradus poreikiui keisti Jungtinės veiklos sutartyje nurodytus partnerius kitais (jeigu Darbai atliekami pagal Jungtinės veiklos sutartį), Jungtinės veiklos partneriai privalo įvykdyti visas žemiau nurodytas sąlygas:

9.4.1. Užsakovas gaus šiuos dokumentus:

9.4.1.1. pasiliekančio(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) prašymą dėl Jungtinės veiklos partnerio(-ių) keitimo;

9.4.1.2. pasitraukiančio(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) prašymą pasitraukti iš Jungtinės veiklos sutarties partnerių ir perduoti visus įsipareigojimus pagal Jungtinės veiklos sutartį naujam(-iems) / pasiliekančiam (-iams) Jungtinės veiklos partneriui(-iams);

9.4.1.3. naujojo(-ųjų) / pasiliekančio(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) raštišką sutikimą(-us) pakeisti pasitraukiantį(-čius) Jungtinės veiklos partnerį (-ius) bei prisiimti visus pasitraukiančio(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) įsipareigojimus pagal Jungtinės veiklos sutartį bei naujojo(-ųjų) / pasiliekančio(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentai (jei taikoma);

9.4.2. Rangovas įrodys Užsakovui naujojo(-ų) / pasiliekančio(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) patikimumą ir gebėjimą vykdyti paskirtas funkcijas;

9.4.3. Rangovas gaus Užsakovo rašytinį sutikimą keisti Jungtinės veiklos partnerius.

9.4.4. Rangovas pateiks Užsakovui naujos Jungtinės veiklos sutarties kopiją, kurioje pasiliekančiojo(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) įsipareigojimai išliks tokie patys kaip ir ankstesnėje Jungtinės veiklos sutartyje, o naujasis(-ieji) / pasiliekančias(-ys) Jungtinės veiklos partneris(-iai) perims visus pasitraukiančiojo(-ių) Jungtinės veiklos partnerio(-ių) įsipareigojimus pagal ankstesnę Jungtinės veiklos sutartį;

9.5. Rangovas neturi teisės pasitelkti šios Sutarties vykdymui Užsakovo darbuotojų darbo sutarčių pagrindu ar kitokiu būdu, jei tai nėra raštu suderinta su Užsakovu.

9.6. Rangovas neturi teisės pasitelkti šios Sutarties vykdymui Užsakovo auditorių, patarėjų, konsultantų, atstovų, brokerių ar kitų nepriklausomų specialistų, kuriems dėl to kiltų interesų konfliktas, būtų pažeistos tokių specialistų profesinės etikos normos arba gerosios verslo praktikos standartai.

9.7. Šio skyriaus nuostatų nesilaikymas yra laikomas esminiu Sutarties pažeidimu.

10. DARBŲ ATLIKIMO TERMINAI, VIETA IR PRIĖMIMO TVARKA

10.1. Darbų atlikimo terminai ir Darbų atlikimo vieta nurodyta Sutarties SD 5 skyriuje.

10.2. Rangovas, tinkamai atlikęs visus Darbus, arba, jei Sutartyje numatytas Darbų atlikimas dalimis, atlikęs Sutartyje numatytą Darbų dalį, nedelsiant, bet ne vėliau kaip prieš 2 darbo dienas apie tai informuoja Užsakovą raštu, kuris ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Rangovo raštiško pranešimo apie visų Darbų ar Darbų etapo

užbaigimą gavimo dienos organizuoja komisijos sudarymą, dalyvaujant ir Rangovo atsakingam asmeniui, ir atliktų Darbų techninį įvertinimą.

10.3. Jei Darbų kokybė atitinka Sutartyje nustatytus reikalavimus, Užsakovas ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo atliktų Darbų techninio įvertinimo turi pasirašyti Darbų perdavimo - priėmimo aktą (Darbų etapo ar visų Darbų). Atlikti Darbai priimami ir priėmimo dokumentai įforminami pagal teisės aktų nustatytą tvarką bei reikalavimus.

10.4. Jeigu Darbų perdavimo – priėmimo (Darbų etapo ar visų Darbų) metu nustatomi Darbų atlikimo trūkumai, Užsakovas turi teisę atsisakyti pasirašyti Darbų perdavimo – priėmimo aktą (Darbų etapo arba visų Darbų), nurodydamas priimto sprendimo motyvus (jei įmanoma, nurodydamas ir priemones, kurių Rangovas privalo imtis, kad Darbų rezultato kokybė atitiktų Sutarties reikalavimus ir Darbų perdavimo – priėmimo aktas būtų pasirašytas), o Rangovas privalo per Sutarties SD 3 skyriuje nustatytą terminą nuo Užsakovo pranešimo apie trūkumų nustatymą išsiuntimo dienos savo jėgomis ir lėšomis pašalinti trūkumus.

10.5. Rangovui per Sutarties SD 3 skyriuje nustatytą terminą nepašalinus nustatytų trūkumų, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui Sutarties SD 3 skyriuje nustatyto procento dydžio delspinigius ir (ar) baudą bei atlygina Užsakovo dėl to patirtus tiesioginius nuostolius tiek, kiek jų nepadengia delspinigiai. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, delspinigiai ir (ar) bauda įskaitomi į nuostolių atlyginimą.

10.6. Jei Sutartyje numatytas Darbų atlikimas ir (ar) kitų Rangovo įsipareigojimų vykdymas dalimis, Užsakovas pasirašo Darbų etapo priėmimo–perdavimo aktą ir Rangovas išrašo PVM sąskaitą-faktūrą ar kito tipo priklausančią išrašyti sąskaitą po kiekvieno Darbų etapo atlikimo ir priėmimo ir (ar) dalies kitų Rangovo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo. Tiek Darbų etapo priėmimo-perdavimo aktas, tiek galutinis Darbų priėmimo – perdavimo aktas turi būti surašyti dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, kuriuos pasirašo abiejų Šalių įgalioti asmenys. Nuosavybės teisė į atliktus Darbus Užsakovui pereina nuo Darbų perdavimo-priėmimo akto (Darbų etapo ar visų Darbų) pasirašymo dienos.

10.7. Jei Sutartyje nėra numatyti etapai, bus pasirašomas tik vienas Darbų priėmimo – perdavimo aktas ir išrašoma tik viena PVM sąskaita faktūra ar kito tipo priklausanti išrašyti sąskaita.

10.8. Visų atliktų Darbų rezultatą perdavus Užsakovui pagal šioje Sutartyje išdėstytas sąlygas ir terminus, bus laikoma, kad Rangovas atliko Darbus.

10.9. Rangovui vėluojant atlikti Darbus šioje Sutartyje nustatytais terminais dėl priežasčių, nepriklausančių nuo Užsakovo, Rangovas, Užsakovui pareikalavus, moka Užsakovui Sutarties SD 5 skyriuje nustatyto dydžio delspinigius / baudą bei atlygina Užsakovo dėl to patirtus tiesioginius nuostolius tiek, kiek jų nepadengia delspinigiai / baudos. Užsakovui pareiškus reikalavimą atlyginti patirtus nuostolius, delspinigiai / bauda įskaitomi į nuostolių atlyginimą.

10.10. Šalių rašytiniu sutarimu atskirų Darbų atlikimo pradžios ar pabaigos terminai gali būti pratęsti jeigu:

10.10.1. Užsakovas nevykdo ar netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal šią Sutartį ir todėl Rangovas negali laiku atlikti Darbų;

10.10.2. Užsakovo Rangovui pateikiami papildomi nurodymai ir/arba informacija turi įtakos Rangovo Darbų atlikimo terminams;

10.10.3. Rangovo Darbų atlikimo terminus įtakoja ypač nepalankios meteorologinės sąlygos;

10.10.4. valstybės ar savivaldos institucijų veiksmai arba bet kokios kitos kliūtys, priskirtinos Užsakovui ir (ar) Užsakovo samdomiems tretiesiems asmenims, trukdo Rangovui laiku atlikti Darbus.

10.11. Šalys įsipareigoja nedelsiant raštu informuoti kitą Šalį apie Sutarties BD 10.10 punkte nurodytų aplinkybių atsiradimą. Sutarties BD 10.10 punkte numatytais atvejais Darbų atlikimo terminai gali būti pratęsimi ne ilgiau nei tęsiasi Sutarties BD 10.10 punkte nurodytos aplinkybės.

11. NAUDOJIMAS, TIEKIMAS ARBA RANGA

11.1. Jei Darbų atlikimo metu Rangovas privalo paimti tam tikrus Užsakovo daiktus, medžiagas ir, atlikęs Darbus, juos grąžinti Užsakovui, arba Darbų atlikimo tikslu Užsakovas suteikia Rangovui bet kokius Užsakovui priklausančius kilnojamuosius daiktus, nepažeidžiant kitų Sutarties nuostatų, taikomos tokios taisyklės:

11.1.1. Tokius daiktus Užsakovas perduoda Rangovui EXW sąlygomis pagal INCOTERMS 2000 raštu nurodytoje vietoje;

11.1.2. Sutartyje arba kitaip raštu nustatytais terminais Rangovas grąžina Užsakovui perduotus daiktus DDP sąlygomis pagal INCOTERMS 2000 į raštu nurodytą pristatymo vietą;

11.1.3. Toks Užsakovo daiktų perdavimas Rangovui nesuteikia Rangovui jokių valdymo teisių į šiuos daiktus, išskyrus tas, kurios yra būtinos Rangovo įsipareigojimų pagal šią Sutartį vykdymui;

11.2. Jei Sutarties dokumentai nustato, kad atlikdamas Darbus Rangovas kartu privalo Užsakovui tiekti tam tikras prekes ar teikti tam tikras paslaugas, tokiame prekių tiekime ar paslaugų teikime (įskaitant pranešimų dėl kokybės pateikimo terminus ir tvarką) *mutatis mutandis* taikomos visos šios Sutarties nuostatos, nustatančios Darbų atlikimo tvarką.

11.3. Nepažeidžiant šios Sutarties BD 11.2 punkto nuostatų, prekių tiekime pagal šią Sutartį taip pat taikomos tokios specialiosios taisyklės:

11.3.1. Visos Užsakovui tiekiamos prekės turi būti pristatomos DDP sąlygomis pagal INCOTERMS 2000;

11.3.2. Jei prekės Užsakovui yra perduodamos tiesioginiam naudojimui, o ne sunaudojamos Darbų atlikimo rezultatui pasiekti, taikomos priėmimo - perdavimo ir pretenzijų dėl prekių gabenimo metu atsiradusių defektų pateikimo procedūros, nustatytos Ženevos tarptautinio krovinių vežimo keliais (CMR) konvencijoje.

11.4. Nepažeidžiant šios Sutarties BD 11.2 punkto nuostatų, Darbų atlikimui pagal šią Sutartį taikomos tokios specialiosios taisyklės:

11.4.1. Rangovas statybos tyrinėjimo, projektavimo, statybos rangos darbus atlieka pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus ir (arba, jei taikoma) pagal Užsakovo pateiktos projektavimo užduoties, techninio projekto reikalavimus ir (arba, jei taikoma) Užsakovo paskirto projekto vadovo, techninio priežiūrėtojo ar Inžinieriaus nurodymus.

11.4.2. Jei pagal šią Sutartį vykdomi kitokio pobūdžio darbai, jų vykdymo tvarkai taip pat taikomos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatos, reglamentuojančios tokių darbų vykdymo tvarką;

11.5. Bet kokie Užsakovo sutaupymai, kurie atsirado atliekant Darbus, jei Užsakovas šių sutaupymų nenumatė teikdamas Pasiūlymą ir įtraukė jų vertę į Pasiūlymo kainą, yra Užsakovo nuosavybė, todėl Užsakovas Rangovui apmoka tik už faktiškai atliktus darbus, kurie buvo atlikti nenukrypstant nuo Sutartyje pateiktos užduoties, tačiau ne už šiame punkte numatytus sutaupymus.

12. MOKĖJIMAI, PINIGINĖS PRIEVOLĖS IR SULAIKYMAI

12.1. Užsakovas sumoka Rangovui už faktiškai atliktus darbus Sutarties SD 6 skyriuje nustatyta tvarka ir terminais.

12.2. Visi atsiskaitymai pagal šią Sutartį atliekami eurais, jei nenumatyta kitaip Sutarties SD 6 skyriuje.

12.3. Rangovas, išrašydamas PVM sąskaitą-faktūrą ar kito tipo priklausančią išrašyti sąskaitą ir atliktų Darbų perdavimo - priėmimo aktus (Darbų etapo ar visų Darbų), nurodo Sutarties datą ir numerį bei aiškiai detalizuoja (PVM sąskaitoje faktūroje ar kito tipo priklausančioje išrašyti sąskaitoje, jos išsklotinėje (sąmatoje) ar atliktų Darbų perdavimo - priėmimo akte), kokie konkretūs Darbai buvo atlikti. Jeigu tai reikalinga pagal kitas šios Sutarties nuostatas, gali būti nurodomas ir investicinio projekto numeris. Nuomotojas PVM sąskaitą ar kito tipo priklausančią išrašyti sąskaitą Nuomininkui teikia naudodamasis elektronine paslauga „E. sąskaita“.

12.4. Šalys susitaria taikyti tokią Užsakovo mokėjamų, atliekamų pagal šią Sutartį, įskaitymo tvarką:

12.4.1. Pirmąją eilę yra įskaitomi Rangovo reikalavimai, susiję su mokėjimo prievolių už pagal šią Sutartį atliktus Darbus įvykdymu;

12.4.2. Antrąją eilę yra įskaitomi Rangovo reikalavimai, susiję su netesybų, palūkanų arba nuostolių pagal šią Sutartį atlyginimu;

12.4.3. Trečiąją eilę yra įskaitomos kitos Užsakovo Rangovui mokėtinos sumos (jei tokių yra).

12.5. Jei mokėjimai pagal šią Sutartį yra tarptautiniai, taikoma SHA atsiskaitymų schema (mokančioji Šalis sumoka banko mokesčius už tarptautinį mokėjimo nurodymą, o užsienio bankų mokesčius sumoka mokėjamą priimanči Šalis).

12.6. Užsakovas, nesant apmokėjimo sulaikymo pagrindų, nesumokėjęs Rangovui už atliktus Darbus per Sutarties SD 6 skyriuje nurodytą terminą, Rangovui pareikalavus, moka Rangovui 0,05 procento nuo laiku nesumokėtos sumos dydžio delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną.

12.7. Užsakovas turi teisę sulaikyti apmokėjimą, jei:

12.7.1. po atliktų Darbų perdavimo-priėmimo akto (Darbų etapo ar visų Darbų) pasirašymo dienos paaiškėja atliktų Darbų trūkumai, jeigu jų nebuvo įmanoma pastebėti Darbų perdavimo - priėmimo metu;

12.7.2. po atliktų Darbų perdavimo - priėmimo akto (Darbų etapo ar visų Darbų) pasirašymo dienos paaiškėja, kad Užsakovui padaryti nuostoliai dėl Rangovo kaltės (pvz. sugadinta įranga, pažeistos komunikacijos, tinklai ir pan.) – iki nurodytų aplinkybių pašalinimo momento. Šiuo atveju negali būti sulaikyta daugiau mokėtinų sumų, negu gali reikėti tiesioginiams Užsakovo nuostoliams padengti;

12.7.3. Rangovas nevykdo kitų savo įsipareigojimų pagal šią Sutartį.

12.8. Jei Rangovui pagal šią Sutartį yra priskaičiuoti delspinigiai ar kitokios netesybos, kurių taikymą numato Sutartis, Užsakovo mokėtina suma mažinama priskaičiuotų delspinigių ir (arba) minėtų netesybų suma. Taip pat Užsakovas turi teisę priskaičiuotus delspinigius išskačiuoti iš bet kokių Rangovui atliekamų mokėjimų be atskiro pranešimo Rangovui.

12.9. Užsakovas visus mokėjimus susijusius su Sutarties vykdymu atliks tik Rangovui. Užsakovas mokėjimų subrangovams ir/ ar tretiesiems asmenims neatliks.

13. INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

13.1. Visi rezultatai ir su jais susijusios teisės, įgytos vykdam Sutartį, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, išskyrus asmenines neturtines teises į intelektinės veiklos rezultatus, yra Užsakovo nuosavybė, pereinanti Užsakovui nuo Rangovo atliktų Darbų rezultato perdavimo momento be jokių apribojimų, kurią Užsakovas gali naudoti, publikuoti, perleisti ar perduoti be atskiro Rangovo sutikimo tretiesiems asmenims.

13.2. Bet kokie su Sutartimi susiję dokumentai, išskyrus pačią Sutartį, yra Užsakovo nuosavybė ir, Rangovui baigus vykdyti savo įsipareigojimus, Užsakovo reikalavimu turi būti grąžinti (kartu su visomis jų kopijomis) Užsakovui.

13.3. Šios Sutarties tekstas, išskyrus Rangovo vienašališkai sudarytus dokumentus ir duomenis, identifikuojančius Rangovą, yra Užsakovo autorinis kūrinys. Šios Sutarties sudarymo ir vykdymo procedūros yra Užsakovo geroji praktika. Rangovui suteikiama tik neišimtinė, terminuota teisė naudotis Sutarties tekstu tik šios Sutarties vykdymo tikslais. Bet koks kitoks šios Sutarties teksto ir (arba) patirties, įgytos Užsakovui taikant Sutarties sudarymo ir vykdymo procedūras naudojimas Rangovo veikloje galimas tik gavus tam išankstinį rašytinį Užsakovo sutikimą.

13.4. Rangovas garantuoja nuostolių ir (ar) žalos atlyginimą Užsakovui (įskaitant bylinėjimosi išlaidas) dėl bet kokių reikalavimų, kylančių dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo ar įtariamo jų pažeidimo (įskaitant gynybą įtariamo pažeidimo atveju), išskyrus atvejus, kai toks pažeidimas (įtariamas pažeidimas) atsiranda dėl Užsakovo kaltės.

13.5. Rangovas nedelsdamas praneša Užsakovui apie tai, kad jam yra pateiktas ieškinys ar bet koks kitas reikalavimas dėl bet kokios su Sutartimi susijusios intelektinės nuosavybės teisės pažeidimo ar įtariamo pažeidimo.

14. SUTARTIES SĄLYGŲ KEITIMAS

14.1. Pirkimo sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama neatliekant naujos pirkimo procedūros vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų įstatymo 97 str. nuostatatomis.

14.2. Sutarties sąlygų keitimą gali inicijuoti kiekviena Šalis, pateikdama kitai Šaliai atitinkamą prašymą bei jį pagrindžiančius dokumentus. Šalis, gavusi tokį prašymą, privalo jį išnagrinėti per 20 kalendorinių dienų ir kitai Šaliai pateikti motyvuotą raštišką atsakymą. Šalių nesutarimo atveju sprendimo teisė priklauso Užsakovui.

15. SUTARTIES PAŽEIDIMAS IR JO PASEKMĖS

15.1. Jei Šalis nevykdo arba netinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal Sutartį, ji pažeidžia Sutartį. Vienai Šaliai pažeidus Sutartį, kita Šalis turi teisę naudotis bet kokiais teisėtais savo teisių gynimo būdais, įskaitant:

15.1.1. reikalauti kitos Šalies vykdyti sutartinius įsipareigojimus;

15.1.2. reikalauti atlyginti nuostolius;

15.1.3. pasinaudoti Sutarties įvykdymo užtikrinimu, jei toks reikalavimas buvo Pirkimo sąlygose;

15.1.4. reikalauti sumokėti Sutartyje nustatytus delspinigius ir (ar) baudas ir (ar) atlyginti nuostolius;

15.1.5. nutraukti Sutartį šios Sutarties BD 15.2 punkto nustatyta tvarka.

15.2. Užsakovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, prieš 5 (penkias) kalendorines dienas raštu apie tai įspėjęs Rangovą, nutraukti Sutartį, jeigu Rangovas iš esmės pažeidė Sutartį. Rangovo padarytas Sutarties pažeidimas laikomas esmini, jeigu:

15.2.1. atlikti Darbai neatitinka Sutartyje numatytų reikalavimų ir Rangovas neištaiso Darbų atlikimo trūkumų per Sutartyje nustatytą terminą;

15.2.2. Rangovas daugiau kaip du kartus iš eilės praleido dalies Darbų atlikimo terminą, jei Darbai yra tęstinio pobūdžio;

- 15.2.3. Rangovas nesilaiko Sutarties SD 5 skyriuje numatyto Darbų atlikimo termino ir vėlavimas nuo numatyto etapo pabaigos termino yra daugiau nei 30 dienų;
- 15.2.4. Rangovo kvalifikacija tapo nebeatitinkančia šios Sutarties reikalavimų ir šie neatitikimai nebuvo ištaisyti per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo kvalifikacijos tapimo neatitinkančia dienos;
- 15.2.5. Rangovui yra iškeliama bankroto ar restruktūrizavimo byla, Užsakovui tampa žinoma apie kitokį priverstinį Rangovo kreditorių teisių įgyvendinimą, galintį turėti esminės įtakos Rangovo galimybėms toliau vykdyti Sutartį ir (ar) dėl Rangovo yra priimamas ir įsiteisi apkaltinamasis teismo nuosprendis už 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 45 straipsnio 1 dalyje išvardytuose Europos Sąjungos teisės aktuose apibrėžtus nusikaltimus;
- 15.2.6. Rangovas pažeidžia šios Sutarties nuostatas, reglamentuojančias konkurenciją, intelektinės nuosavybės ar konfidencialios informacijos valdymą;
- 15.2.7. Rangovas pažeidžia Sutarties BD 9 skyriaus nuostatas;
- 15.2.8. yra kitos aplinkybės, numatytos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsnyje.
- 15.3. Užsakovas gali sustabdyti Sutarties ar jos dalies vykdymą tokiam laikui ir tokiu būdu, kaip jis mano esant tai reikalinga. Jei sustabdymo laikotarpis trunka ilgiau kaip 30 dienų, Rangovas turi teisę reikalauti leidimo atnaujinti Sutarties vykdymą, o Užsakovui neišdavus leidimo per 10 dienų nuo atitinkamo Rangovo kreipimosi, nutraukti Sutartį, įspėjus apie tai prieš 10 dienų.

16. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS. DRAUDIMAS

- 16.1. Šalys pareiškia, kad šioje Sutartyje nustatytos netesybos yra laikomos teisingomis bei nedidelėmis ir sutinka, kad jos nebūtų mažinamos, nepriklausomai nuo to, ar dalis prievolės yra įvykdyta. Šalys taip pat pripažįsta, kad minėtų netesybų dydis yra laikomas minimalia neginčijama nukentėjusiosios Šalies patirtų nuostolių suma, kurią kita Šalis turi kompensuoti nukentėjusiajai Šaliai dėl Sutarties pažeidimo (nesilaikymo), nereikalaujant nuostolių dydį patvirtinančių įrodymų.
- 16.2. Nuostolių atlyginimas ir netesybų sumokėjimas neatleidžia Šalies nuo Sutarties nuostatų tinkamo vykdymo.
- 16.3. Jei Pirkimo sąlygose buvo nustatytas reikalavimas Rangovui pateikti papildomas Sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonės, taikomos šios sąlygos:
- 16.3.1. Rangovas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo šios Sutarties pasirašymo dienos turi pateikti Užsakovui Sutarties SD nurodyto dydžio Sutarties įvykdymo užtikrinimą, galiojantį ne trumpiau negu galioja ši Sutartis.
- 16.3.2. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti pateiktas Šalių tarpusavio atsiskaitymams naudojama valiuta, jei Sutarties vertė 300 000 EUR be PVM ar didesnė. Sutartis turi būti užtikrinama Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos Ekonominės Erdvės valstybėje registruoto banko, arba kito tarptautinio banko, turinčio ne žemesnį nei A reitingą, pagal nustatytą tvarką ir patvirtintas taisykles išduota besąlygine neatšaukiama garantija. Garantijos vertė – 3 % sutarties vertės.
- 16.3.3. Sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti pateiktas rašytine forma, jame turi būti nurodyta, kad Rangovui neįvykdžius arba netinkamai įvykdžius savo sutartinius įsipareigojimus, Garantas (laiduotojas) įsipareigoja sumokėti Užsakovui ne didesnę kaip Sutarties įvykdymo užtikrinimo sumą per 10 (dešimt) dienų, gavęs pirmą Užsakovo rašytinį reikalavimą, Užsakovui neprivalant pagrįsti savo reikalavimų, o tik rašte nurodžius, kaip Rangovas neįvykdė ar netinkamai įvykdė savo sutartinius įsipareigojimus.
- 16.3.4. Pagal Sutarties įvykdymo užtikrinimą Užsakovas turi turėti galimybę pagal pirmą pareikalavimą ir be papildomų įrodymų patiekimo garantui gauti kompensaciją už nuostolius, kurie atsirastų dėl Rangovas neįvykdytų šia Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų.
- 16.3.5. Užsakovas grąžina Rangovui Sutarties įvykdymo užtikrinimą ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo Rangovo prašymo gavimo ir Sutartimi prisiimtų įsipareigojimų įvykdymo dienos.
- 16.3.6. Jei Rangovas nepateikia per Sutarties BD 16.3.1 punkte nustatytą terminą Sutartyje nustatyto Sutarties įvykdymo užtikrinimo (jei taikoma) laikoma, kad Rangovas atsisakė pasirašyti Sutartį.

17. ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

- 17.1. Už savo sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą Šalys atsako šioje Sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka.

17.2. Šalis atleidžiama nuo civilinės atsakomybės, jei ji įrodo, kad Sutartis neįvykdyta dėl aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Sutarties sudarymo metu, ir kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui (nenugalimos jėgos aplinkybės). Šalys nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes supranta taip, kaip jas reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 straipsnis ir LR Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 patvirtintos „Atleidimo nuo atsakomybės, esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms, taisyklės“ tiek, kiek jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Civiliniam kodeksui. Apie šių aplinkybių atsiradimą Šalis kitą Šalį privalo informuoti per 3 (tris) darbo dienas nuo sužinojimo (arba turėjimo sužinoti) apie jų atsiradimą. Šalių įsipareigojimų vykdymas atidedamas nenugalimos jėgos aplinkybių egzistavimo laikotarpiui.

17.3. Šalis prašanti ją atleisti nuo atsakomybės, privalo pranešti kitai Šaliai raštu apie nenugalimos jėgos aplinkybes nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo, pateikdama įrodymus, kad ji ėmėsi visų pagrįstų atsargumo priemonių ir dėjo visas pastangas, kad sumažintų išlaidas ar neigiamas pasekmes, o taip pat pranešti galimą įsipareigojimų įvykdymo terminą. Pranešimo taip pat reikalaujama, kai išnyksta įsipareigojimų nevykdymo pagrindas.

17.4. Pagrindas atleisti Šalį nuo atsakomybės atsiranda nuo nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo momento arba, jeigu laiku nebuvo pateiktas pranešimas, nuo pranešimo pateikimo momento. Jeigu Šalis laiku neišsiunčia pranešimo arba neinformuoja, ji privalo kompensuoti kitai Šaliai žalą, kurią ši patyrė dėl laiku nepateikto pranešimo arba dėl to, kad nebuvo jokio pranešimo.

17.5. Jei nenugalimos jėgos aplinkybės tęsiasi ilgiau kaip 2 mėnesius, bet kuri iš Šalių turi teisę vienašališkai nutraukti šią Sutartį, apie tai įspėjusi kitą šalį prieš 15 dienų. Tokiu atveju Užsakovas atlygina Rangovui už iki to laiko tinkamai atliktus Darbus.

18. KONFIDENCIALI INFORMACIJA

18.1. Šalys susitaria laikyti šią Sutartį, išskyrus Sutarties sudarymo faktą, ir visą jos pagrindą viena kitai perduodamą informaciją paslaptįje neterminuotai, neatsižvelgiant į tai, ar ta informacija pateikiama žodžiu ar raštu. Šalys susitaria neatskleisti konfidencialios informacijos jokiai trečiai šaliai be išankstinio raštiško ją pateikusios Šalies sutikimo, o taip pat nenaudoti konfidencialios informacijos asmeniniams ar trečiųjų asmenų poreikiams, išskyrus atvejus, kai tokia informacija turi būti atskleista teisės, finansų ar kitos srities specialistui, ar patarėjui, ar paskolos davėjui.

18.2. Visa Užsakovo Rangovui suteikta informacija yra laikoma konfidencialia, nebent Užsakovas raštu patvirtins, kad tam tikra pateikta informacija nėra konfidenciali.

18.3. Konfidencialia informacija laikoma:

18.3.1. Elektronine forma, raštu ar kitu būdu išreikšta informacija, gauta vykdant Sutartį;

18.3.2. Duomenys, asmens duomenys, elektroniniai duomenys, archyvuota informacija ir kita informacija, paruošta Šalies darbuotojų.

18.4. Asmuo, kuriam Šalis atskleidžia konfidencialią informaciją, turi prisiimti konfidencialumo įsipareigojimus pagal šio straipsnio nuostatą ir naudoti tokią informaciją tik tam tikslui, kuriam ji buvo suteikta. Šio straipsnio nuostatos netaikomos informacijai, kuri yra ar tampa prieinama viešai arba gauta atskleidus ar turi būti atskleista pagal teisės aktų reikalavimus. Kartu su Darbais patiekiamų prekių tiekimo ir naudojimo instrukcijos, kita panašaus pobūdžio informacija, taip pat nelaikoma konfidencialia informacija. Šalis, pažeidusi šioje Sutartyje numatytus įsipareigojimus – saugoti konfidencialią informaciją ir jos neatskleisti, privalo atlyginti kitai Šaliai šios Sutarties pažeidimu padarytus nuostolius bei imtis visų protingų veiksmų, kad per trumpiausią laikotarpį ištaisytų tokio atskleidimo pasekmes.

18.5. Šalys žino, sutinka ir įsipareigoja neskleisti, negarsinti, neperduoti tretiesiems asmenims konfidencialios informacijos, šia informacija naudotis tik Sutarties įvykdymo tikslui, o pasibaigus Sutarties galiojimui ar Sutartį nutraukus – grąžinti konfidencialią informaciją kitai šaliai ar pateiktą informaciją sunaikinti.

18.6. Šalis, pažeidusi Sutartyje numatytą konfidencialumo pareigą, įsipareigoja pagal pagrįstą kitos Šalies reikalavimą sumokėti 5 000 (penkių tūkstančių) eurų (be pridėtinės vertės mokesčio) baudą ir atlyginti visus kitos Šalies patirtus tiesioginius ir netiesioginius nuostolius, kiek jų nepadengia numatyta bauda.

19. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19.1. Šalys turi teisę nutraukti šią Sutartį vienašališkai nesikreipdamos į teismą, Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytais pagrindais ir tvarka.

19.2. Užsakovas bet kuriuo metu turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, nutraukti šią Sutartį prieš 20 kalendorinių dienų raštu pranešęs apie tai Rangovui. Tokiu atveju Rangovui yra sumokama tik už faktiškai iki Sutarties nutraukimo dienos atliktus Darbus. Rangovas, gavęs Užsakovo pranešimą apie šios Sutarties

nutraukimą, privalo nutraukti visus Darbus, vykdomus pagal šią Sutartį, išskyrus tuos, kurie būtini užtikrinti saugų jau atliktų Darbų rezultato naudojimą.

19.3. Nutraukus šią Sutartį Užsakovo iniciatyva, Rangovas įsipareigoja:

19.3.1. imtis visų priemonių, siekdamas sumažinti dėl Sutarties nutraukimo jo patiriamus nuostolius;

19.3.2. per 10 darbo dienų nuo Užsakovo pranešimo gavimo pateikti visus dokumentus, būtinus galutiniam atsiskaitymui pagal šią Sutartį (atliktų Darbų aktus, sąskaitas ir pan.).

19.4. Rangovas neįgyja teisės perduoti savo įsipareigojimų pagal šią Sutartį trečiajam asmeniui be raštiško Užsakovo sutikimo.

19.5. Visi pranešimai ir kita informacija tarp Šalių pagal šią Sutartį atliekami raštu ir laikomi tinkamai pateiktais, jei įteikti asmeniškai, siunčiami per kurjerį, registruotu paštu ar kitomis priemonėmis, nurodytomis Sutarties SD prieduose, šiuose prieduose nurodytais adresais.

19.6. Šalys bendravimui paskiria kontaktinius asmenis, kurių duomenys nurodomi Sutarties SD Priede Nr. 2.

19.7. Kiekviena Šalis privalo per 5 darbo dienas pranešti kitai Šaliai apie Sutarties SD nurodytą adresą, rekvizitą, kontaktinių asmenų pasikeitimą. Iki informavimo apie adresą pasikeitimą, visi šioje Sutartyje nurodytu adresu išsiųsti pranešimai ir kita korespondencija laikomi įteiktais tinkamai.

19.8. Visus Šalių tarpusavio santykius, atsirandančius iš šios Sutarties ir neaptartus jos sąlygose, reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

19.9. Visus ginčus dėl šios Sutarties vykdymo Šalys įsipareigoja spręsti derybomis. Jeigu Šalys šių ginčų negali išspręsti derybomis, jie sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose teisės aktų nustatyta tvarka.

19.10. Iki Sutarties sudarymo Šalys gali Sutarties SD sutarti dėl kitų Sutarties nuostatų, nepaminėtų Sutarties BD ir (ar) Sutarties SD.

19.11. Jeigu kuri nors šios Sutarties nuostata yra ar tampa iš dalies ar visiškai negaliojančia, ji nedaro negaliojančiomis likusių šios Sutarties nuostatų. Tokiu atveju Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad negaliojanti nuostata būtų pakeista teisiškai veiksminga norma, kuri, kiek įmanoma, turėtų tą patį rezultatą kaip ir pakeistoji norma.

19.12. Ši Sutartis sudaryta dviem vienodą teisinę galią turinčiais egzemplioriais, po vieną kiekvienai Šaliai.

20. KITOS SĄLYGOS

20.1. Šalys sutaria, jog Darbų atlikimo metu Rangovas Užsakovui teikia galutinius su Darbų atlikimu susijusius dokumentus bei kitą medžiagą tik lietuvių kalba. Jei atitinkami dokumentai bei kita medžiaga, reikalingi Darbų atlikimui, yra pateikiama kita kalba nei lietuvių, tokiu atveju Rangovas prie šių dokumentų privalo pridėti vertėjo parašą ir vertimų biuro antspaudu patvirtintą dokumento vertimą į lietuvių kalbą.

20.2. Užsakovas Sutarties SD ir (ar) Techninėse sąlygose taip pat gali įforminti, kokie papildomi dokumentai, be reikalaujamų Sutarties BD 20.1 punkte, yra teikiami lietuvių kalba.

20.3. Tuo atveju, jeigu Rangovas nesilaikys Sutarties BD 20.1 ir (ar) 20.2 punktuose nurodytų reikalavimų (dokumentus pateiks ne lietuvių kalba ir prie šių dokumentų nebus pridėtas vertėjo parašas ir vertimų biuro antspaudu patvirtintas dokumentas į lietuvių kalbą), Užsakovas turės teisę be atskiro pranešimo išsiverti minėtus dokumentus savo sąskaita ir tokiu atveju mokėtiną už atliktus Darbus sumą sumažins turėtų faktinių išlaidų, susijusių su vertimo paslaugomis, suma.